

1. astē kipe en krem zin bñzəbaŋ
2. man vri.nt (vriint *Van Tilburg*) istəblumə (blomə *Van Tilburg*) gə.n of gangitə
3. tegəwəɔX spməzə ale.ənoX mar mrtməsinəs of məzinas
4. spə.jən izən zwə.ə va.rək | la.stəX |
5. updasXr-p kregəzə vərsXr.məlt brə.wat (krigəis t.t)
6. də tmərma.n hetən splntər mzə(n) viŋər
7. dəsXr-pər di lə.ktə zm lɪpəno-f
8. mdifabrɪk isnr-ks tēzi.jən
9. kumjɪhɪr mɪm of mən kintjə
10. kastelə.in (of vaak *eigennaam*) gevənsfɪr glə.zə bi:ər - glə.r.fis | ən kəmtəjə brandəvin = ± 1/4 fles | ən kəp melək = 1/2 liter | də bə.s |
11. brə.ŋəns twe.j kilo. of fɪr pənt krikə (krikə *zijn kleine karse*)
12. zə həbə mɪtər və.ive dri liter vin upXədrəŋkə | ytXədrəŋkə - əpXəma.kt (*Van Tilburg*) |
13. hə.i və.u mə mɪdən knəpəl slə.ən | hə.i və.ume təlɪf mɪdən knəpəl (*Van Tilburg*) |
14. ik həpsən kni - het of he gəzi.jən (knijə = *meerv.*)
15. vastənə.vənt vort ni fəl mɪrgəhə.uwə
16. ik bñ blə:j dak mɪ həli nit me.gəgə.ən bñ (hali *V. Tilburg*)
17. ik hədət ni ədə.ən of Xədə.ən - ho.rmɪ.nəs
18. vihədət Xədə.ən of ədə.ən - di dər of dər ankəmp
19. sprɪ.n - spməwəpə - rə.gəbəl
20. pət - mɛts - baŋ - bəno.uwt - — - də və:j - ən padəstə.əl (mv. padəstə.ələ (*V. Tilburg*) met } - ənhəX (*V. T. ε*) - ən kɪkərt of kɪkfərs - ən ka'pəl (*vroeger, nu vlnrd.*)
21. di kə.r.əl ma.ktə də hələ və.rəlt antfəXtə
22. ɪksəjə krə.ltjəs (ook : krə.ljəs) Xə.əvə (grote kralen *zijn* : krə.lis of krə.lə)
23. r-ŋələ.nɪt lə.t fəl ə.uwəsXə.pə slə.əpə of ə.vbrə.əkə
24. hə.i het nɔ:təs of nɔ:təzənke.ər əmbə.ət Xəkre.əgə
25. gefmɪ.nəs twe.j brə.jə stə.ənə - brə.jər - də brə.tstə
26. da.tsta.nbē.lt stə.tər nit me.ər
27. di kje.əl (*Van Tilburg* kē.əl) hetən le.və əzən grə.ətməne.ər
28. lyzifa.r (*V. Tilburg* lyfəfa.r) is nit mɪdɪnheməl gəblə.əvə | lysifars = *lucifers* |
29. dəsXolkɪndər (*V. Tilburg* sXə.əl) bñ mɪtə mɛstər nar də ze gəwɛst (*vader van mevr. V. Tilburg sprak over* : də mə.istər |
30. ɪkəntəX ni kumə (*V. T. kōmə*) vɔrdək of erda klə.r of rə.j bñ | rə.dər = *geregeld* |
31. də be.əstə meər də kyj (*V. T. kūwn*) zype Xrə.iX lɪnzə.ət drə.ŋk of slubər | drɪ-ŋkə = *drinken* |
32. hə.i kəniXən və.rəkə - hə.i het pɪm mzə kē.l of kē.əl-pɪn | pɪmmthoft (*V. T.*) = *hoofdpijn* |
33. stə.kɪs of mɔ.kɪs ən stək of stə.əl mɪdɪ bezəm
34. nei mɪtəkegəls vɔ.rtər nitmər gəspəlt
35. hē.ə - ɪkhejəl of həjə əl tweke.ərə gərpuə
36. dipe.r isni of nitri-p - hə.i hetnəX zəkə (= *zulke*) ɪrtəpɪtə
37. zə bñmɔrt la.nɪt ook mət la.nɪt (la.nɪt = *wei en bouwland, maar the.ifelt*)
38. zəhədəmɛrst sɛngəlt əphələpə mɔ.kə
39. hə.i zal(ə)t nɔ.ət fə.r brəjə
40. zəstə of zɪstə hələfəndər mələk kwi-t
41. də mā.n dɪmut sən vɔrə.uw bə.istə.ən of bəsXə.rəmən
42. mɪdəsXəldə zwəmə is Xəvə.rɪək | mɪdəbē.ək |
43. hə.i hədən ho.əp prə.tjəs ɪmdəti stə.rəkɪs
44. və.i mutə də.ər də e.ənə hələft fan həbə dan krige jəli də andərə hələft | və.i mətə *Van Tilburg* |
45. hələp da. bəts upbə.ərə
46. ənzə mətəslə.r ɪsovet əzən və.rəkə | əspək | smə.rəX = *onzindelijk* |
47. zə həbə dərəm gəwət vit fə.rstə sprɪjə kən - tɪzən vədəsXəp
48. də bo.mkwəkə zal də bo.m ə.nɪtə
49. du ɛrsta fənstər is dɪXt | də ly.kə *zijn de houten blinden buiten* - dərə.r.mə *zijn de ruiten met de houten omlijsting* |
50. tɛgəmtə lə.jə vɔrdə kə.rək
51. (hət)spɪrə.i - kɪkərdɪr.l - əm bət (ook *een zieke*) nɛrsprə.ijə - y.tsprə.ijə - — - ytbrə.ijə - bərə.ijə (*van boter* = *boter*) - mɛsə strə.jə (mest *V. Tilb.*) - brə.əwət smərə ook klə.rmə.r.kə | ənsnə.i *klinker ligt dicht bij e., is zwak diftongisch* - ook wel ənstək - *Er werden twee smeden op elkaar gelegd* |
52. di vɔrə.uw di hətər hɔ.ər əflo.tə knɪpə
53. zən vɔ.dər hetəm zəs jə.r nə.r sXə.ələtə gə.ən
54. ɪkhetəm ook hədətəm əfXərə.jə um zolə.ət laŋzət vɔ.tər tɛgə.ən
55. və.lə və.rzə zɪjə nit fə.l of hɪrhe.ən zɪjə nitfə.l və.ləvə.rzə | mɪde.zəstrə.k |
56. ɛ.rdə pətə bmi of nit fə.əl və.rɪt
57. dəsXə.təl (?) (*voorwerp wel gekend vroeger op boerderij zelf brood gebakken, personen waren echter niet zeker van de naam*) stə.j (stə.t *Van Tilburg*) bə.i dən ə.və (*V. T. də ə.və - tɪf.r*) - | uptənhe.rɪ = *in het woonvertrek* | (*V. T. optə he.ət*)
58. mɛ.rɪt ɪzət nəX tə kə.ut əmtə kə.tə
59. di kə.rs di brə.nɪt həldər ɪst nit | lɪXt = *licht* | | gəftən həldər lɪXt (*V. T.*) |
60. hi trəkət pɛrt ənzə stə.rɪt - andəstə.rɪt (də pɛ.rɪt *is meerv.*)
61. tu of vɪrgər kwəməjəli hɪr ələkjə.r nɔ.r də kə.rəmɛs
62. də dōməne.j di zə.i dādənzəlɪvə hə.ər vɔlməktɪs
63. jəzəgəməwəl mār jəzə.i nr-ks tə.gəmə
64. də zwələwə zalə wəlgə.uw tərəXkumə (tərəX-kōmə *Van Tilburg*)
65. gə.jə vəndəX nit kə.rtə
66. ɛtə of ləzə zə ək Xrə.iX kə.is | vlə.is = *vlees* |
67. zən mɔ.ətər is kəpət - hə.i kə.nɪfə.rdər (*vroeger*) stə.mfɪts - stə.mkuts *zou benaming geweest zijn voor auto*)
68. tɪzən və.rəmən dəX Xəwɪst ɛntɪzən zəXtən ə.vənt | tɪs hə.tvə.ər gəwɛst |
69. dət juŋətjə lopt əp blə.ətə vutə
70. dərɪzɪtən bə.rst mɪdəkə.n
71. ɪkə.və.u datəpə-st əm brɪf brə.X
72. ɪk həpɪ-n əmən hə.rɪt | ɪk het əməhərt *V. Tilburg* |

73. ikan miXm dwa.rse mmse umgō.n
74. nōtsXofte en nō sXōfit spanōvet pē.rt far dē nē.iĵē kār
75. ik hadēnbitĵē kō.ars vā.n vā.nvārmidēX of a.l | van vārdēmīdēgal V. Tilburg |
76. dēĵōĵ vāndē kō.ānĵĵ izōk soldō.t Xēwist
77. vetĵē gm vō.gēmō.kēr tē vuānē - en erēpō.ārēt (= een ereboog) | pē.ilembo.ēX = *pijl en boog* |
78. dē rō.ēzē hēbē lāĵē dorēs
79. ik Xēlo.fter gm vō.rtfan | ik Xēlo.vēr |
80. tkint vas dō.ēt var dazēt kōzē dō.āpē (V. Tilburg kōnē)
81. zēnō.ārē en zēnō.ēgē lo.āpē
82. dērdē.rnĵē is mīdēnma.nĵē nart bōs Xēgō.ān um bramēls tē plākē | ēndē.rā is *groter* |
83. dō.r izēn sport yti lē.ār
84. hē.i gō.īdē en kē.al o.pē - hē.i sXrōt.uwde hart (sXrōt.uwē = *hard roepen en ook : huilen*)
85. dēmnmō zō.Xtē ni a.nēdērs āzēn hō.p Xēlt | rikdum |
86. dērmōnt is drō.ēX fandēn dō.rst
87. di vēX drē.ĵt mōgā.l of lo.āpt krum - tīs wēlēn bitĵē om of tīzēn omwēX dō.rhē.ān
88. ikō.X fartkint of fārdēklē.inē jōĵ ēntrōmētĵē | trōmēlĵē voor *koekjes*, ook *trom* |
89. dē bōk is Xēstē.rēvē of dō.ēt Xēgō.ān umdati en kō.rst mēslīkt het (= *heeft*)
90. zēnlitĵē of vērfē vās kō.rt mar tōXūt
91. mēdēXō.dyw of y.tēzōn ist et bestē vānā.lēs
92. ēnsXēter dimut Xūt kōnēmīkē | ēnĵō.gēr |
93. zō.kās nōr mēn hut
94. ikvet nit vō.rēkam gōn zō.kēmūt
95. en kō.uwē (frīse V. Tilburg) kēldēr isXūt fart bīer
96. ikmās oēblut brĵkē om antē stā.rēkē
97. ikmūterst etfē.vu.ār mēdēstā kōrē.jē (V. T. ikmōt) | dē dē.al up is *wat de stalinrichting aangaat, beter* |
98. mēn brō.r vās mōĵ
99. dē mēlēkbur mōkten grō.ētē rīt
100. dē kārēmē.lēk is dān en zy.r - sty.rāmēr mē tērāX of vōrām
101. vē of mēzā.uwē di pōēt mēny.r vōlgō.jē kānē (pōēt = *gierput, waterput bij zand uitgraven, het gat dat gemaakt wordt, ook put genoemd*).
102. dēr vālt nīks opām tēzē.gē - hē.i isēkyr
103. hē.i kōmt nō.ēt ēmēnytēlō.ēt
104. mītō.līĵē bm(dēr) bā.rēgē divy.r spy.gē (spy.gē = *overgeven - tōfē = speeksel verwijderen*)
105. dō.rēvi dōr optē dō.uwē
106. mēXā.rpēnzē.al (= *Scherpenzeel*) hēbēzēnstāk fandēbrāXēvō.ārē
107. jē mut ēns fōlē is kumē kīkē
108. hē.i is fan āmērsfēert of fandēstā.t ēkumē mīdēn kwāk Xē.lt | en pā.rtēmōnē.j - em by.l (van stof gemaakt) - ēmbylĵē |
109. didēr is fan bō.kēnhō.ut Xēmōkt | ēmbō.kēbō.ēm - ēnē.ikēbō.ēm - ēnūtēbō.ēm = *noteboom - dēdry.vōumĵēt* |
110. ēngētrō.uwde vrō.uw mut kānēnē.jē
111. ik het hī:ēr grā.s Xēzē.jt mar tuās Xm gut sō.ēt (V. Tilburg Xēzē.ĵt)
112. dē brō.uwēr zē.it dādēt nu (= *nu*) tēdy.rīs āmtē bō.uwē (bō.uwē is ook *diep ploegen, ondiep bv. de stoppels omwerken heet sXēlē*)
113. bākē - ik bā.k - jī bā.kt - hē.i bā.kt - bākt hē.i - vē.i bā.kē - ik bāktē - jī bāktē - hē.i bāktē - vē.i bāktē - vē.i hēbē gēbākē
114. bīĵē - ik bīj - jī bījt - hē.i bīt - vē: bīĵē - bīĵē vē: - ik bō.āĵ - ik het Xēbō.jē - bō.jē hālī ok
115. tīzēn klē.in mar tīzēn guĵē | tīs klē.in mar fī.n |
116. jē kōēn hīr optē mā.rēk ē.ĵēr krīgē
117. hē.i het Xēzē.it dāĵī amē zā.lēnĵē
118. dē mē.it zē.i dāĵī hē of gēlīk hāt
119. dēr vōrō vēf prē.izē of prīzē | tē prīzē - vētpri.zē (bij *slachterij*) - vē.īfte.ān = 15 - vē.īfteX = 50 |
120. āndē dī bō.ēm līgē vō.al ē.(i)kēls (V. T. lē.īgē - op *bed*, in *de kast* lē.īgē - tsīldēr vēlē.īgē = *het zal er wel liggen*)
121. tū.tōr zāl dō.lēk kō.ēkē - tko.ēktal
122. thō.jīs nōXrē.ān - tīs nōX pas Xēmē.ĵt
123. — mō.kēzē mītē dō.jēr of mītēt Xē.al vānēnē.i
124. dāt bō.mĵē zāl dō.r slēXt Xrō.jē | mōĵēlēk |
125. dī pastō.ār het Xūĵē vī.n
126. ēns o.ūthy.s izōfXēbra.nt
127. dē mēlēk dispō.wt ytēt cē.jēr (vroeger : y.r) vān dēku (ku:wv = *koelen*)
128. dē kō.stēr lō.yjt of zēlō.yĵē - ēnkry.s - twe. kry.zē
129. dē bō.mē vāndē krōrĵ (V. T. krōr.yvō.gē) dī by.gē āndērtXēwīXt
130. dē dō.ytsērs of dytsērs kwā.nē nā bytē
131. zē hēbenām bōnt en blō.uw gēslō.gē
132. dē sō.us of sās.us is ēmbītĵē dēn - flō.uw of flā.uw ook *lak* | *lakēbōtēr* |
133. dēsne.uw lē.it dīk - dēr lē.it ēnpāk snā.w
134. tīs lāĵ Xēlē.jē dākĵē gēzī:ān het | dē ē.uwēXhē.it |
135. nī.uwpo.ārēt vō.rtu nu en hē.lē nē:ĵē stā.t | mē.rsbā.rēgē = *Maarsbergen* - mō.rē = *Maarn* |
136. dū.wēn - ik dūwēt - jī dudēt of dy.dēt - hē.i dudēt of dy.dēt - wē.i dū.wnēt - jāli dū.wnēt - hēli dū.wnt - ik dē.jēt - jī dējēt - hē.i dējēt - wē.i dējēt - jēli dējēnēt - zē:i dējēnēt - dējīk dāt - dēdī et mar - dējēn hēli et mar
137. dō.āpē - dō.āpĵērēk - dō.āpfōnt - dē soldō.tē
138. dō.rōē - hē: dō.rst - hē: dō.rstē - hē.i het Xēdō.rst
139. bīndē - ikbīnt - jī bīnt - hē.i bīnt - wē: bīndē - jōeli bīndē - hēli bīndē - bīnt hē.i - bōnt hē.i - ik het Xēbōndē
140. *Locale landmaten* : ēmā.rēgē = 6/7 ha = 600 ruĵē - ēmbōēndēr = 700 ruĵē - en ruĵ - en hālōvē mā.rēgē
141. *Locale waternamen* : dē bē.ēk = *de Lunterse beek* - dē wētēryĵ - dē lē.islō.ēt = *afvoersloot naar de wetering* - dē zē.jslō.ēt langs dē zē.jvēXtrē.kēr mērfē = *plas op het landgoed de Treek* - (dē grā.Xt met dē sXā.nē = *delen van Grebbe-linie* - ēnkō.lēk = *een tamelijk groot diep gat, dat met water gevuld was, vond men vroeger bij iedere boerderij kō.lēkē lagen ook in 't hē.īvēlt*)

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is *vombæ.rəX*.

De inwoners heten *vombæ.rəgərs*

Hun bijnaam is *ke.ijətrəkərs* (ook de bewoners van Amersfoort dragen deze naam). Verklaring van deze naam voor W. : Toen Scherpenzelaars de klok in W. wilden stelen werden ze verdreven met keien.

Aantal inwoners op 1 jan. 1955 : Gemeente Woudenberg ± 4600 inwoners.

— : *tda.rəp* en *bytanet da.rəp* — De bewoners van de plaats zelf heten *da.rəpers* — Dit was vroeger ook de naam in Renswoude : *da.rəpers stonden tegenover dæ buræ*

Taaltoestand. Gedeelten van de plaats : *tda.rəp* - *ekərs* - *və.sky:lə* - *ramələ.r* - *də brɪŋka.nt* (ruimte achter de boerderij heet ook *brɪŋk*) - *tlegə.ref* (tlaag erf) - *hənsXə.stə* - *də rɪjəlpə.əl* - *də me.ənt* - *də fəbruke* (het Zuidbroek).

Middelen van bestaan : gemengd bedrijf, tegenwoordig daarvan de veeteelt het belangrijkste. Dit iets van de laatste tijd. Er is een boterfabriek, een fabriekje waarin men ritssluitingen vervaardigt, een ander, waarin men kettingkasten voor fietsen maakt, een rijwielfabriek, een fabriek, waarin ketels voor waterleiding, verwarming, enz. worden gemaakt. Arbeiders daarin zijn grotendeels Woudenbergers. Veel arbeiders gaan naar fabrieken van Amersfoort en Zeist. Er is wat vreemdelingenverkeer.

Er zijn geen locale verschillen. Door echte Woudenbergers in hun dorp bijna alleen dialect gesproken.

Zegslieden : 1. Dirk de Kruif ; 59 j. ; hier geb. ; boer ; heeft hier altijd gewoond, V. en M. van hier (buurtschap *vəsky.le*) ; spreekt gewoonlijk Woudenbergers.

2. Wilhelmina Cornelia Margaretha de Kruif ; 59 j. ; hier geb. ; boerin ; heeft hier altijd gewoond (op boerderij *Bry.nəbæ.rəX*, waar de opname heeft plaats gehad) ; V. van De Bilt, M. van hier ; spreekt gewoonlijk Woudenbergers.

Later, 6 jan. 1956, deze lijst nog eens doorgenomen met

Hendrika van Tilburg-Van Vlastuin ; 61 j. ; hier geb. ; boerin ; heeft hier altijd gewoond ; V. van hier, M. van Renswoude ; spreekt gewoonlijk Woudenbergers.